

Handlingsplan för demokratiutveckling Vaggeryds kommun 2022-2030

Version 2021-12-08 inför avstämning KSAU:
Inriktning på handlingsplan (Exempel finns på s.9)

Till utskick KSAU 2021-12-15

Diariennr. KS XXXXX

www.vaggeryd.se/agenda2030

Inledning	3
<i>År 2021 fyller demokratin 100 år i Sverige</i>	3
<i>Åtaganden – eller detta vill vi</i>	3
<i>Handlingsplan</i>	3
<i>Vision, värdegrund och övergripande mål</i>	4
<i>Mål för demokratiutveckling i Vaggeryds kommun</i>	5
<i>Mål 4 kopplat till Agenda 2030</i>	6
<i>Mål 4 och exempel på styrande dokument</i>	6
<i>Exempel på vad som mäts</i>	7
<i>Åtaganden och framtida utveckling</i>	8
Handlingsplan	9

Inledning

År 2021 fyller demokratin 100 år i Sverige

År 2021 är det 100 år sedan demokratin fick sitt genombrott i Sverige. Vårt demokratiska styrelseskick har haft en helt avgörande betydelse för vårt lands historia, utveckling och välstånd.

Det finns många skäl att vara stolta över vår demokrati och dess hundraåriga historia. Samtidigt ska vi minnas att kampen om vem som ska inkluderas i demokratin har fortsatt långt efter 1921. Att fortsätta utveckla demokratin är nödvändigt idag, liksom det var för 100 år sedan.

Kommittén Demokratin 100 år har i uppdrag att planera, samordna och genomföra en samling av insatser och aktiviteter för att stärka demokratin. Deklarationen syftar till att ena de krafter som stödjer demokratin som styrelseskick och uppmuntra att fler tar tydligt ställning och arbetar för att stärka demokratin.

Vi värnar alla människors lika värde, de grundläggande fri- och rättigheterna och rättsstatens principer och tar avstånd från diskriminering, extremism, främlingsfientlighet, korruption och rasism. Vi vill bidra till att demokratin står sig stark även i framtiden genom att:

- verka för att fler får en god kunskap och medvetenhet om det demokratiska systemet,
- arbeta för att fler deltar aktivt och står upp för demokratin, och
- bidra till ett samtalsklimat som kännetecknas av öppenhet och respekt

Vaggeryds kommun har undertecknat en demokratideklaration datum XX-XX-XX

Åtaganden – eller detta vill vi...

Vaggeryds kommun skriver under denna demokratideklaration i syfte att ytterligare stärka globala och lokala mål kring demokrati och stödja demokratiinitiativet nationellt och i länet:

- Internt åtagande – Ha uppdraget att alla i organisationen ska arbeta med fullmäktiges mål för demokrati genom bl.a. kompetenshöjande insatser för politiker och tjänstemän kring demokratifrågor och verkställa beslutad likabehandlingspolicy.
- Externt åtagande – Genom medborgardialoger och ökad delaktighet arbeta för att öka valdeltagandet, öka andelen förstagångsväljare, samt att inget valdistrikt i Vaggeryds kommun ska ha mindre än 80 % valdeltagande år 2030.
- Kommunikativt åtagande – Genom våra mötesplatser och plattformar kommunicera och uppmärksamma demokrati och säkerställa att medborgare får svar och möjlighet att lämna synpunkter och förslag.

Handlingsplan

En handlingsplan för att säkerställa att lokala mål för demokratiutveckling samt åtaganden uppfylls.

Syftet med handlingsplanen för demokratiutveckling är att vägleda arbetet för att öka invånarnas inflytande, delaktighet, tillit och valdeltagande i Vaggeryds kommun.

Handlingsplanen ska följas upp årligen, särskilt i samband med de valresultat som ses 2022, EU2024, 2026, EU2029 samt 2030. Kommunstyrelsen ansvarar för samordning och uppföljning av handlingsplanen.

Vision, värdegrund och övergripande mål

Vision och värdegrund 2030

Här ger vi plats för att göra skillnad

En plats för möjligheter formad med tanke och omtanke.

Där lusten är vår drivkraft och där glädjen smittar.

En plats med stark tradition för gränslöst skapande.

Där gemensam vilja och kunskap får livet att lyfta och idéer att bli verklighet.

En plats i rörelse som bygger på mångfald och hållbarhet.

Där allt är nära och alla har betydelse.

Övergripande mål för mandatperioden 2019-2022

Alla som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun uppnår tillsammans visionen genom fyra mål:

Vaggeryds kommun ska vara en plats...

- med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen
- med hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet
- med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa
- som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka

Vaggeryds kommuns fyra mål för mandatperioden är långsiktiga och är kopplade till FNs 17 globala mål inom Agenda2030.

Alla verksamheter bidrar till samtliga fyra mål som förtydligas genom ett strategiskt hållbarhets- och utvecklingsprogram

Samtliga mål följs upp i samband med prognos och rapportering av ekonomi och kvalitetsresultat

Vaggeryds kommuns styrdokument, planer och riktlinjer samt organisationens mål för en god hushållning med organisationens ekonomiska, ekologiska och sociala resurser skall harmonisera med de övergripande målen.

Mål för demokratiutveckling i Vaggeryds kommun

Vaggeryds kommuns vision 2030 för kommunens som geografisk plats heter att

Här ger vi plats för att göra skillnad.

Fyra lokala mål med koppling till Agenda2030s globala 17 mål har formulerats och enhälligt beslutats över blockgränserna för att vi tillsammans med alla som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun ska hjälpas åt att uppnå visionen. www.vaggeryd.se/agenda2030

Alla fyra lokala mål är viktiga. Det första målet handlar om hållbar samhällsutveckling i hela kommunen, det andra om näringsliv, försörjning och lärande, och det tredje om folkhälsa kopplat till ett rikt kultur- och fritidsliv, viktiga förutsättningar för det fjärde målet som handlar specifikt om demokrati och som säger att:

Mål 4: Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka.

Öppenhet och tolerans skapar trygghet och är en förutsättning för att människor ska kunna vara en del av samhället. Delaktighet och medskapande gör platsen inkluderande och attraktiv för alla.

Vaggeryds kommun präglas av lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter oavsett kön, ålder samt etnisk, kulturell och socioekonomisk bakgrund.

Alla invånare är en resurs och en del i att utveckla Vaggeryds kommun

Platsen ska vara attraktiv och trygg för de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun och invånare i alla åldrar ska kunna vara stolta ambassadörer över sin hemkommun samt känna delaktighet i kommunens utveckling.

I ett strategiskt hållbarhets- och utvecklingsprogram beskrivs kopplingen till det lokala demokratimålet särskilt till Agenda2030 globalt mål 16. Fredliga och inkluderande samhällen, samt 17 Genomförande och globalt partnerskap.

Fyra delmål som bygger på förtydligande av målet finns för uppföljning och det är demokrati, trygghet, att alla invånare är en resurs samt att invånare upplever en god delaktighet, tillgänglighet, trygghet och attraktivitet.

Delmålen följs upp genom mätområden och redovisas tre gånger per år i samband med ekonomisk redovisning samt vid särskilda uppföljningar vid behov.

Mätområden som följs upp kopplat till demokrati:

Valdeltagande (Ökat valdeltagandet, ökat andel förstagångsväljare, samt att inget valdistrikt i Vaggeryds kommun ska ha mindre än 80 % valdeltagande år 2030)

Upplevd delaktighet (SCB medborgarundersökning Nöjd Inflytande index samt målgruppsundersökningar för upplevd delaktighet i olika verksamheter som skola, vård och omsorg)

Vaggeryds kommun har ett hållbarhets- och utvecklingsprogram där de övergripande målen för hållbar utveckling förtydligas liksom dess koppling till Agenda2030 och FN barnkonvention.

När det gäller demokratiutveckling är flera delar relevanta ur hållbarhetsperspektiv, särskilt social hållbarhet, att människors grundläggande behov ska tillgodoses samt FN barnkonvention § 12 Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Mål 4 kopplat till Agenda 2030

Av de 17 Globala målen är mål 16 (Demokrati), delar av mål 17 (Samverkan) kopplingen mellan Agenda2030 och KF mål 4.

Hållbarhetsperspektivet här handlar om att alla människor har rätt till frihet och möjlighet att påverka sina egna liv oberoende av etnicitet, kön, religion eller sexuell läggning. Alla människor har rätt att leva i fred och säkerhet utan rädsla för våld och förtryck.

Det är främst kommuner och regioner som möter medborgarna i deras kontakt med samhället. Att kommunernas verksamheter fungerar rättssäkert och motverkar korruption bidrar till att behålla en tilltro till samhällets institutioner. Demokrati och medborgarnas delaktighet är fundament i den kommunala och regionala strukturen.

Kommuner och regioner samverkar ofta både sinsemellan men också med näringslivet, akademin, civilsamhället och medborgarna. Krav på samverkan med olika grupper finns också inbyggd i viss lagstiftning

Ett demokratiskt och fredligt samhälle är en förutsättning för individen att kunna vara en del av samhället.

Detta innebär för Vaggeryds kommun att sträva efter ett starkt samarbete mellan kommunal organisation och civilsamhälle. Det innebär också en öppenhet, en bra dialog och möjligheter att påverka. Det innebär också att sträva efter en bra dialog inför olika former av beslut.

Det Globala målen i Agenda2030 kring trygghet, delaktighet och inkludering följs nationellt upp genom att mäta valdeltagande, antal våldsbrott och det ekonomiska resultatet. Här följs även upplevelsen exempelvis hos brukare inom LSS kring delaktighet samt andel inom etableringen som går vidare till arbete eller studier.

Verksamheter i Vaggeryds kommunala organisation följer upp genom målgruppsundersökningar som t.ex. brukarundersökningar och elevenkäter, tillgång till digitala verktyg i skolan, andel besökare/ användare fysiskt och digitalt

Vaggeryds kommun ska bidra till Agenda2030 med en måluppfyllelse för det fjärde lokalt övergripande målet om demokrati, trygghet och tillgänglighet, i form av att valdeltagandet ska vara högt i alla delområden och att den politiska representationen ska motsvara den demografiska invånarstrukturen.

Det innebär också en positiv utveckling av andel invånare och verksamma som upplever platsen som attraktiv, att kommunen upplevs som en plats att rekommendera.

Det krävs också en positiv utveckling av andel invånare och verksamma som upplever att de har möjlighet att påverka och har ett förtroende för kommunens verksamhet.

Mål 4 och exempel på styrande dokument

- Marknadsplan
- Handlingsplan för trygghet och säkerhet
- Skolplan
- Handlingsplan för demokratiutveckling

Exempel på vad som mäts

Summering uppföljning mål 4, per mätområde

Totalt 12 mätområden med drygt 60 indikatorer, varav flera har betydelse för handlingsplanen – men vilka?

Ska Delmål 2 Trygghet ex vara med?

Delmål 3 Alla invånare är en resurs, ska ändras under början av 2022 till tillgänglighet, om vi hittar ett sätt att mäta det. Idag har vi bara Upplevd tillgänglighet under Delmål 4 där vi mäter all upplevd effekt kring delaktighet, trygghet, tillgänglighet och attraktivitet

Delmål 4 demokrati med mätområdena Valdeltagande samt Delaktighet

Delmål – Alla invånare är en resurs

Mätområden Röstande kvinnor, män mm

(Detta delmål kommer bli en del av demokrati och istället kallas ändras till Tillgänglighet under 2022)

Finns även data med jämförelser från andra kommuner, behöver göra en lista i Kolada för att få ut det

Delmål 4, mätområde upplevd delaktighet

obs för äldreomsorg byts måtten ut till mer övergripande index för 2021.

Det finns även mått för upplevd trygghet mm som kan ha relevans.

Vilka val ska med och jämföras?

Åtaganden och framtida utveckling

Vaggeryds kommun har skrivit under en demokratideklaration i syfte att ytterligare stärka globala och lokala mål kring demokrati och stödja demokratiinitiativet nationellt och i länet:

- Internt åtagande – Ha uppdraget att alla i organisationen ska arbeta med fullmäktiges mål för demokrati genom bl.a. kompetenshöjande insatser för politiker och tjänstemän kring demokratifrågor och verkställa beslutad likabehandlingspolicy.
- Externt åtagande – Genom medborgardialoger och ökad delaktighet arbeta för att öka valdeltagandet, öka andelen förstagångsväljare, samt att inget valdistrikt i Vaggeryds kommun ska ha mindre än 80 % valdeltagande år 2030.
- Kommunikativt åtagande – Genom våra mötesplatser och plattformar kommunicera och uppmärksamma demokrati och säkerställa att medborgare får svar och möjlighet att lämna synpunkter och förslag.

Här visas en summering/visualisering av ambitionsnivån kring mätområdena

Samt text om vikten av samarbete....

Ex målet om demokrati ska, som ett av fyra lokala övergripande mål för hållbar utveckling, något som alla som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun ska uppnå tillsammans

Handlingsplan

Inriktning:

Använda de aktiviteter som redan pågår/är planerade inom budget/ inom kommunkoncernens verksamhet, göra paraply och lägga/förstärka till insatser för vissa målgrupper, målgruppsanpassa kommunikationen.

Vaggeryds kommun har även åtaganden i samband med demokratideklarationen som ska stå med i handlingsplanen.

En detaljerad plan hålls mer levande vid sidan om och följs upp mer löpande

Exempel på planerade aktiviteter

- VSBO genomför bodagar och implementerar SÅM – FNI dec 2021-vår 2022
- Skolval genomförs varje år
- Kultur o fritid – bibliotekens roll

**VAGGERYDS
KOMMUN**